

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, în cauza penală în privința lui

Negru Constantin Xxxxx, născut la xxxxx, originar r-nul Xxxxx s. Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx str. Xxxxx, ap. xx;

Munteanu Pavel Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx;

Oprea Iurie Xxxxx, născut la xxxxx, originar r-nul Xxxxx s. Xxxxx, domiciliat mun. Xxxxx bd. Xxxxx, ap. xx

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 17.03.2014 – până la 17.03.2015

instanța de apel:

de la 15.05.2015 – până la 10.07.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 13.08.2018 – până la 05.02.2019

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17 martie 2015 au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 186 alin. (4) Cod penal:

- Negru Constantin Xxxxx, la 5 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 ani.

- Munteanu Pavel Xxxxx, la 5 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, i-a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 2 ani.

- Oprea Iurie Xxxxx, la 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost încasat de la Negru Constantin, Munteanu Pavel, Oprea Iurie în mod solidar în beneficiul lui Saviuc Petru, prejudiciul material în sumă de 50.900 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Munteanu Pavel, Negru Constantin și Oprea Iurie, în perioada de timp de la 07.10.2013, ora 20.00 până la 08.10.2013, ora 07.00, aflându-se pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, împreună și prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, profitând de faptul, că nu sunt văzuți de nimeni, prin spargerea ușii au pătruns în oficiul SRL „SIM-TUR”, de unde pe ascuns au sustras un lăncișor de marcă „Bulgari”, cu greutatea de 120 gr., la preț de 42.000 lei, o brățară de marcă „Bulgari” cu greutatea de 24 gr., la preț de 8.400 lei, un stilou italian la preț de 500 lei, ce aparțin lui Saviuc Petru și cu bunurile sustrase au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzând părții vătămate daună în proporții mari, în sumă totală de 50.900 lei.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpaților Negru C., Munteanu P. și Oprea Iu., a fost recalificată *de drept* din prevederile art. 186 alin. (5) Cod penal, precum au fost învinuiți de organul de urmărire penală, în cele prevăzute de art. 186 alin. (4) Cod penal și anume – furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comis de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții mari.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1 Procuror, la data de 30.03.2015, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpații să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal, aplicându-le pedepse lui Munteanu Pavel - 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, lui Negru Constantin - 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și lui Oprea Iurie - 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- instanța de judecată eronat a recalificat acțiunile inculpaților, punând la baza sentinței doar declarațiile acestora. Astfel, incorect au fost apreciate circumstanțele de fapt și de drept, recalificând acțiunile infracționale ale inculpaților în baza prevederilor art. 186 alin. (4) Cod penal, apreciind critic declarațiile părții vătămate Saviuc P. și a martorilor Midon V., Globa I., Saviuc A., care înainte de a da depoziții au fost preîntâmpinați pentru răspunderea penală, în cazul dării depozițiilor false;

- instanța de judecată a dat o apreciere greșită declarațiilor părții vătămate, Saviuc P., care atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul ședinței de judecată a avut o poziție stabilă, menținând-o și anume faptul că a păstrat în oficiul SRL „SIM-TUR”, str. Xxxxx, mun. Xxxxx, bani în sumă 423.600 lei, în rezultatul comercializării unui autocar ce aparținea familiei sale. De asemenea, instanța de judecată neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorilor Midon V., Globa I., Saviuc A., care au confirmat faptul comercializării de către partea vătămată, Saviuc P., a unui autocar ce aparținea familiei sale;

- martorii Saviuc A. și Midon V. au confirmat cu certitudine despre faptul păstrării banilor proveniți în rezultatul comercializării de către partea vătămată a unui autocar, bani pe care cunoșteau că îi păstra în oficiul SRL „SIM-TUR”, str. Xxxxx, mun. Xxxxx.

3.2 Partea vătămată Saviuc P., care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 186 alin. (5) Cod penal, precum și a încasa din contul acestora în mod solidar suma de bani sustrasă în mărime de 21.000 euro.

În motivarea apelului declarat a invocat că, instanța de judecată nu a ținut cont de declarațiile acestuia și respectiv nu a fost efectuată o calificare corectă a faptei prejudiciabile imputate inculpaților. În cele din urmă, inculpații nu au fost condamnați echitabil pentru fapta săvârșită, mai mult ca atât pretențiile materiale nefiind satisfăcute în deplină măsură.

3.3 Inculpatul Negru C. și avocatul său Harunjen A., care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie recalificate acțiunile și anume ca complicitate, în calitate de instigator, la tentativă de furt – 186 alin. (1) Cod penal, cu intenție spontană, nedeterminată, cu stabilirea unei pedepse neprivative de libertate, sub formă de amendă.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- declarațiile martorilor indirecti, care în viziunea acuzării probează versiunea înaintată de către partea vătămată, nu suferă nici o critică în acest sens, deoarece toți acești martori – Globa I., Saviuc A., Midon V., care de altfel sunt rude apropiate ale părții vătămate, au declarat toate în cadrul ședinței de judecată, precum că cunoșteau despre faptul păstrării în oficiul menționat de către partea vătămată a unor bunuri materiale și mijloace bănești, doar din declarațiile ultimului, care ar fi afirmat cândva asemenea fapt, însă nimeni și niciodată nu a văzut concret aceste bijuterii sau bani în oficiul menționat;

- inculpatul Negru C., nici măcar nu a pătruns pe teritoriul și respectiv, în interiorul oficiului menționat;

- atât inculpatul Munteanu P., cât și inculpatul Oprea Iu., fiind audiați la etapa urmăririi penale, precum și în cadrul cercetării judecătorești, au declarat că nu au sustras careva bunuri și nu s-au împărțit cu bunurile sustrate cu Negru C.;

- cât privește depistarea la inculpatul Oprea Iu., a unei bijuterii din aur, ce s-a dovedit a fi sustrasă din oficiul menționat, acțiunile acestuia urmează a fi calificate în prezența excesului de autor, deoarece nu le-a declarat despre acest fapt lui Negru C. și Munteanu P., nici în seara pătrunderii în oficiul menționat, nici ulterior când a vândut-o și a folosit după bunul lui plac mijloacele bănești, obținute din vânzarea acestei bijuterii;

- atât la etapa desfășurării urmăririi penale, cât și în cursul cercetării judecătorești, nu a fost probat faptul, precum că inculpații Negru C. și Munteanu P. ar fi sustras careva bunuri;

- în ce privește acțiunile lui Negru C., cu privire la instigarea lui Munteanu P. și Oprea Iu. de a se deplasa la oficiul menționat, ultimii în mod individual au hotărât de a pătrunde în interiorul oficiului menționat, în situația în care inculpații nu au avut o intenție premeditată comună de a sustrage careva bunuri materiale din oficiul menționat.

3.4 Avocatul Jereghi A., în numele inculpatului Oprea Iu., care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie recalificată fapta lui Oprea Iu. din alin. (4) în alin. (2) al art. 186 Cod penal, pe motiv că nu a fost constatat și demonstrat cauzarea prejudiciului material în proporții mari.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- cu referire la acuzația adusă inculpatului Oprea Iu., precum că ar fi sustras un lănișor din aur cu greutate de 120 gr., la prețul de 42.000 lei, și a unei brățări cu greutate de 24 gr., la prețul de 8.400 lei, de către acuzatorul de stat nu au fost administrate probe concludente care în coroborarea lor ar fi demonstrat prețul acestor bunuri, precum și faptul sustragerii de către inculpat a ambelor bijuterii;

- privitor la prețul acestor bijuterii, în cadrul audierii părții vătămate în ședința de judecată, ultimul a declarat că nu susține prețul indicat în rechizitoriu, iar la moment nu poate să spună la ce preț sunt evaluate;

- cât privește sustragerea de către inculpatul Oprea Iu., a ambelor bijuterii de către acuzatorul de stat, nu au fost prezentate instanței de judecată probe ce ar dovedi vinovăția acestuia în sustragerea bijuteriilor;

- în cadrul cercetării judecătorești inculpatul Oprea Iu., a recunoscut faptul sustragerii pe ascuns, fără o înțelegere prealabilă cu Munteanu P. și Negru C., a unei brățări în timp ce se afla în oficiu din str. Xxxxx mun. Xxxxx, pe care ulterior a realizat-o lui Brudari Vasile;

- faptul că inculpatul Oprea Iu., nu a avut careva înțelegere prealabilă cu Munteanu P. și Negru C., de a comite infracțiunea de sustragere pe ascuns din oficiul din str. Xxxxx mun. Xxxxx, s-a constatat în cadrul cercetării judecătorești prin declarațiile date nemijlocit de către acesta, precum și de către ceilalți inculpați care au declarat că, nu au avut o înțelegere de a sustrage careva bunuri de la partea vătămată, iar inculpatul Oprea Iu. depistând o brățară în timp ce se afla în interiorul încăperii din str. Pădurilor a sustras acea brățară, fără a comunica ulterior celorlalte persoane, prin care fapt a comis, conform art. 48 Cod penal, exces de autor;

- ținând cont de faptul că, inculpatul Oprea Iu., anterior nu a fost judecat, este la prima abatere, se caracterizează pozitiv, conștientizează gravitatea faptelor sale pentru cei din jur și nu în ultimul rând pentru sine, sincer se căiește de cele comise, iar corectarea și reeducarea ultimului poate avea loc și fără izolarea totală de societate, cu atât mai mult că sancțiunea art. 186 alin. (2) Cod penal prevede și sancțiuni alternative închisorii, astfel instanța de judecată la aplicarea pedepsei urma să-i stabilească o pedeapsă neprivativă de libertate, sub formă de amendă.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și partea vătămată, fiind admise apelurile declarate de către inculpatul Negru C. și avocatul său Harunjen Artur și de avocatul Jereghi Anatolie în numele inculpatului Oprea Iu., cu aplicarea prevederilor art. 411 Cod de procedură penală, casată sentința parțial în partea condamnării în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea respectivă, prin care Negru Constantin, Munteanu Pavel și Oprea Iurie au fost recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal și condamnați la câte 2 ani închisoare, fiecare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, le-au fost suspendate condiționat pedepsele aplicate pe o perioadă de probațiune de 2 ani pentru fiecare, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent și să participe la programe probaționale. Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței atacate.

4. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că, au fost audiați suplimentar în ordine de apel inculpații Munteanu P., Negru C. și Oprea I., precum și că au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședințele de judecată în prima instanță și anume declarațiile părții vătămate Saviuc P., martorilor Saviuc A., Globa I., Brudari V., Midon V., precum și probele scrise: procesul - verbal de consemnare a plângerii lui Saviuc P. din 08 octombrie 2013 (v. 1, f.d. 13); procesul - verbal de cercetare la fața locului din 08 octombrie 2013 (v. 1, f.d. 14-15); planșă ilustrativă la procesul - verbal de cercetare la fața locului din 08 octombrie 2013 (v. 1, f.d. 16-17); procesul - verbal de confruntare dintre inculpatul Munteanu P. și inculpatul Negru C. din 14 februarie 2014 (v. 1, f.d. 33-34); procesul - verbal de confruntare dintre partea vătămată Saviuc P. și inculpatul Munteanu P. din 27 februarie 2014 (v. 1, f.d. 37-38); ordonanță de ridicare din 16 ianuarie 2014, prin care, de la Brudari V. s-a ridicat un lăntișor de mână, confecționat din aur cu inscripția „Bulgary” (v. 1, f.d. 39); procesul - verbal de ridicare din 16 ianuarie 2014, prin care, de la Brudari V., s-a ridicat un lăntișor de mână, confecționat din aur cu lungimea de 20 cm, cu inscripția „Bulgary”(v. 1, f.d. 40); procesul - verbal de examinare a obiectului din 17 ianuarie 2014 (v. 1, f.d. 41); ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict brățara confecționată din aur, cu lungimea de 20 cm, cu inscripția „Bulgary” (v. 1, f.d. 42); procesul - verbal de recunoaștere a obiectului din 17 ianuarie 2014 (v. 1, f.d. 44-45); ordonanță de ridicare din 10 octombrie 2013 (v. 1, f.d. 47); procesul - verbal de examinare a obiectului din 11 octombrie 2013, conform căruia a fost examinat CD-R, pe care sunt stocate descifrările telefonice de la compania de telecomunicații „Orange” și „Moldcell”, a convorbirilor telefonice de intrare/ieșire ale telefoanelor mobile cu numerele: xxxxx, xxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxx (v. 1, f.d. 51); ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict a CD-R, pe care sunt stocate descifrările telefonice a convorbirilor telefonice de intrare/ieșire ale telefoanelor mobile cu numerele: xxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx, xxxxxx din 11 octombrie 2013 (v. 1, f.d. 52); procesul -

verbal de examinare a obiectului din 17 octombrie 2013, conform căruia a fost examinat CD-R, pe care sunt stocate descifrările telefonice de la compania de telecomunicații „Orange” și „Moldcell”, a convorbirilor telefonice de pe antenele CID a celulelor 2G-5041, 20035, 3G-50031, 2G-50091, 3G-40204 (v. 1, f.d. 63); ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict a CD-R, pe care sunt stocate descifrările telefonice de la compania de telecomunicații „Orange” și „Moldcell”, a convorbirilor telefonice de pe antenele CID a celulelor 2G-5041, 20035, 3G-50031, 2G-50091, 3G-40204 (v. 1, f.d. 64); ordonanță de ridicare din 07 noiembrie 2013 (v. 1, f.d. 67); procesul - verbal de examinare a obiectului din 12 noiembrie 2014, conform căruia a fost examinat CD-R, pe care sunt stocate descifrările telefonice de la compania de telecomunicații „Orange” și „Moldcell” (v. 1, f.d. 71); ordonanța de recunoaștere și anexare ca corp delict a CD-R pe care sunt stocate descifrările telefonice de la compania de telecomunicații „Orange” și „Moldcell” (v. 1, f.d. 72); procesul - verbal de autodenunțare a lui Negru C. din 15 ianuarie 2014 (v. 1, f.d. 85); ordonanță de restituire a corpului delict din 13 martie 2014, prin care a fost restituit părții vătămate Saviuc P. brățara din aur de marca „Bulgary” (v. 1, f.d. 187).

Astfel, din conținutul probelor administrate în cadrul ședințelor de judecată, ținând cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a ajuns la concluzia privind recalificarea infracțiunii săvârșite de către inculpați în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal.

În cele din urmă, instanța de apel a constatat că, Munteanu Pavel, Negru Constantin și Oprea Iurie, în perioada de timp de la 07 octombrie 2013, ora 20.00 până la 08 octombrie 2013, ora 07.00, împreună și prin înțelegere prealabilă, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin spargerea ușii, au pătruns în oficiul SRL „SIM-TUR”, situat pe strada Xxxxx, mun. Xxxxx și pe ascuns, au sustras un lăntșor de marcă „Bulgari”, cu greutatea de 120 gr., la preț de 42.000 lei, o brățară de marcă „Bulgari” cu greutatea de 24 gr., la preț de 8.400 lei, un stilou italian la preț de 500 lei, care aparțin lui Saviuc P., cauzându-i un prejudiciu material în valoare de 50.900 lei, ce constituie proporții considerabile.

În opinia instanței de apel, vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii constatate se dovedește reieșind din cumulul de probe administrate la caz.

Versiunea inculpatului Negru C., precum că Oprea I. a sustras bunurile părții vătămate, instanța de apel a apreciat-o ca una ce nu are suport probatoriu, având scopul de a evita răspunderea penală, respectiv din declarațiile inculpaților, martorilor și probelor analizate, rezultă cu certitudine că Negru C., anterior activând împreună cu partea vătămată, cunoștea locul bunurilor ce-i aparțineau ultimului.

În această ordine de idei, instanța de apel a respins versiunea inculpatului Oprea I., precum că a sustras numai lăntșorul de aur, dat fiind că nu reflectă adevărul și urmărește scopul de a-și ușura situația.

Totodată, instanța de apel a menționat că, prima instanță în principiu a constatat aceeași stare de fapt, calificând fapta constatată în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, adică furt în proporții mari. Însă, ținând cont de modificările efectuate la art. 126 Cod penal, prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016 și Hotărârea Guvernului nr. 951 din 20.12.2012, rezultă că prin infracțiune inculpații au cauzat un prejudiciu material în valoare de 50.900 lei, care raportat la dispozițiile art. 126 alin. (1) și (2) Cod penal, după modificări, constituie daună considerabilă.

Urmare a efectului retroactiv în situația stabilită la caz, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpați și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală, instanța de apel a calificat infracțiunea în baza articolului 186 alin. (2) lit. b), c) și d) Cod penal - furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, comis de mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a remarcat că, prin sentință este condamnat și Munteanu P., care nu este apelant, adică nu a atacat sentința, însă având în vedere starea de fapt și de drept stabilită, care-i este favorabilă, în temeiul articolului 411 Cod de procedură penală, cauza a fost judecată prin extindere și în privința acestuia, fără a-i crea o situație mai gravă.

Soluționând chestiunea cu privire la pedeapsa penală pentru săvârșirea infracțiunii constatate, instanța de apel a luat în considerație prevederile art. art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpaților, precum și de faptul, că printre altele, pedeapsa are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lor, cât și a altor persoane.

A fost reținut de către instanța de apel, că inculpații anterior nu au fost judecați, infracțiunea săvârșită, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică ca fiind mai puțin gravă.

Pe această linie de considerente, învederând circumstanțele cauzei, precum și personalitatea inculpaților, instanța de apel a considerat că, există temei pentru ca aceștia să beneficieze de corectare și reeducare în condiții neprivative de libertate, astfel fiind aplicabile în privința acestora prevederile art. 90 Cod penal.

În context, s-a conchis că este oportună și rezonabilă aplicarea pedepsei cu închisoare, în limitele prevăzute de sancțiunea art. 186 alin. (2) Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune fixat.

Sușinerile părții vătămate, precum că suma de bani în mărime de 423.600 lei, ce se pretinde că a fost sustrasă de inculpați, reprezintă plata pentru vânzarea autocarului ce-i aparținea familiei Saviuc P., a fost apreciată de către instanța de apel ca neconformă probatoriului administrat, deoarece partea acuzării nu a prezentat instanței contractul de vânzare-cumpărare sau alte probe, care ar confirma cu certitudine proveniența sumei respective, iar în acest sens fiind relevante considerentele cuprinse în sentință.

6. Decizia instanței de apel este atacată, la data de 01 august 2018, cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar procurorul invocă argumente similare cu cele din apel, subsidiar menționând că:

- acuzarea, în speță, nu este de acord cu soluția instanței de apel privind recalificarea faptei conform art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal;

- vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii ce li se incriminează este demonstrată prin probele cercetate în cadrul judecării cauzei, ce combat declarațiile inculpaților făcute cu referire la acuzarea înaintată, respectiv inculpații urmau a fi recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 186 alin. (5) Cod penal;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

În drept, recursul este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, au depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat:

7.1 Avocatul Harunjen Artur, în numele inculpatului Negru Constantin, solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece argumentele invocate de către partea acuzării nu corespund și nu reflectă circumstanțele de fapt și de drept stabilite în cadrul cercetării judecătorești, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, cu menținerea deciziei instanței de apel, ca fiind legală și întemeiată.

7.2 Inculpatul Oprea Iu., solicitând de a decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece motivele expuse de procuror în recurs sunt declarative și nu sunt bazate pe probe, respectiv procurorul nu indică în recurs asupra căror motive invocate în apel, instanța nu s-a expus, de fapt doar le-a enumerat temeiurile de casare prevăzute în pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, fără o argumentare respectivă.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar

controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

În particular, la chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpaților și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către aceștia.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecării instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Reieșind din sumarul recursului declarate de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care

se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită. Criticele autorului recursului, în esență, se referă la faptul că instanța de apel a adoptat soluția de reîncadrare a acțiunilor săvârșite de inculpați și anume din prevederile art. 186 alin. (5) Cod penal, precum au fost învinuiți prin rechizitoriu, în cele prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, fără o apreciere corespunzătoare a totalității probelor administrate la caz, care confirmă vinovăția inculpaților în faptele imputate de către partea acuzării.

Verificând criticele expuse de titularul cererii de recurs, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție judecând apelurile nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție pripită în partea încadrării acțiunilor inculpaților în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal. Astfel, de către instanța de apel au fost formulate unele concluzii lipsite de o claritate în partea ce se referă la respingerea argumentelor invocate în apel de către procuror și partea vătămată, iar prin aceasta, *inter alia*, fiind încălcată obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriu administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelanți, prin prisma motivelor invocate în apelurile declarate de procuror și partea vătămată.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere că, lipsa unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Verificând asupra principiului respectării normelor prevăzute la alin. (5) art. 414 și pct. 8) alin. (1) art. 417 Cod de procedură penală, Colegiul constată că, potrivit rechizitoriului inculpații au fost învinuiți de către organul de urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (5) Cod penal și anume – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

Prima instanță, în speța dată, a recunoscut vinovați și i-a condamnat pe inculpați, în baza art. 186 alin. (4) Cod penal, reținând calificativul în acțiunile acestora furtul, săvârșit în proporții mari, deoarece probele prezentate de către partea acuzării nu au confirmat întru totul comiterea furtului în proporții deosebit de mari.

Nefiind de acord cu sentința adoptată, aceasta a fost atacată inclusiv și de către procuror, precum și de către partea vătămată, care au invocat ca argumente de bază ce se referă la dezacordul cu aprecierea critică de către prima instanță a declarațiilor făcute de către partea vătămată și martorii Saviuc A., Midon V., Globa I., în care aceștia au indicat la faptul, precum că cunoșteau că în oficiul unde au pătruns inculpații la data comiterii infracțiunii se păstra o sumă de bani, indicată de victimă, rezultată din vânzarea unui microbus.

În motivarea hotărârii adoptate la caz, referitor la motivele invocate în apelurile procurorului și părții vătămate, ce vizează recalificarea faptelor constatate de prima instanță, instanța de apel s-a limitat la expunerea, precum că acestea sunt nefondate din considerentele expuse în pct. 14-14.10 al deciziei respective. Însă, în conținutul acestor puncte, instanța de apel se expune în bună parte asupra argumentelor invocate în apelurile declarate de către partea apărării, ce se referă la dezacordul calificării acțiunilor inculpaților în baza art. 186 alin. (4) Cod penal și concluzii asupra necesității reîncadrării acțiunilor acestora, în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, din motivul survenirii modificărilor efectuate în norma art. 126 Cod penal, precum și repere asupra pedepselor ce au fost aplicate ultimilor. Totodată, instanța de apel a menționat că, suma de bani în mărime de 423.600 lei, ce se pretinde a fi sustrasă de inculpați, reprezintă plata pentru vânzarea unui atocar, ce aparținea familiei Saviuc P., fiind apreciată ca neconformă probatoriului administrat, deoarece partea acuzării nu a prezentat contractul de vânzare-cumpărare sau alte probe, ce ar confirma cu certitudine proveniența sumei respective. În continuare, instanța de apel a reiterat considerentele cuprinse în sentință, referitor la neconfirmarea cauzării prejudiciului în sumă de 21.000 euro.

Instanța de recurs reține însă, că fiind audiat în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, partea vătămată Saviuc P., a relatat amănunțit despre locul aflării acestor bani în oficiul unde au pătrun inculpații, motivul păstrării acestora în acest loc, explicând instanței de ce nu a încheiat un contract de vânzare-cumpărare a autocarului, menționând că a fost vândut unui prieten, care nu s-a achitat definitiv pentru vânzarea acestui mijloc de transport, din care motiv nici nu au fost

reperfectate actele de înregistrare pe numele ultimului. La fel, fiind audiați în prima instanță martorii Saviuc A., Midon V. și Globa I., aceștia au confirmat că, erau în cunoștință de cauză că a fost vândut un autocar de către partea vătămată, iar banii în urma tranzacției făcute îi păstra în oficiu, de unde au fost sustrași.

Reieșind din probele reținute la baza stabilirii culpei inculpaților în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în varianta expusă în hotărârea adoptată de către instanța ierarhic inferioară, fără a fi combătute în urma unei analize proprii, în raport cu alte probe, inclusiv cele indirecte, Colegiul penal lărgit apreciază concluziile despre vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii considerate de către instanța de apel a fi săvârșită de către inculpați, ca fiind incerte, lăsând loc de interpretări, adică fiind unele pripite și fără o analiză coroborată a probelor administrate, inclusiv cele ale părții acuzării.

În opinia Colegiului, instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii, iar probele nu au fost minuțios analizate, astfel încât instanța de judecată să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză și anume: dacă în urma acțiunilor infracționale ale inculpaților a fost sustrasă de la partea vătămată, inclusiv suma de bani indicată în rechizitoriu, fapt important la efectuarea încadrării juridice a acțiunilor acestora. Așadar, instanța de apel, urma să verifice toate probele, inclusiv cele indirecte, să analizeze vigilent argumentele invocate în apelurile declarate inclusiv de către partea acuzării, astfel încât să fie date răspunsuri lămurite, rezolvând în cele din urmă fondul apelului, respectiv să verifice atent încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, în cazul în care se ajunge la concluzia despre vinovăția acestora, ceea ce nu s-a realizat în deplină măsură la judecarea cauzei în ordine de apel.

Din considerentele expuse, Colegiul penal statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători, pentru adoptarea unei soluții corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze

profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, inclusiv în partea încadrării juridice a faptei săvârșite de către inculpați, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iulie 2018, în cauza penală în privința lui **Negru Constantin Xxxxx, Munteanu Pavel Xxxxx și Oprea Iurie Xxxxx**, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 28 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac